

BÉKEHÍRNÖK

A BAPTISTA EGYHÁZ LAPJA

XIII. (LXIII.) ÉVF. 11. SZÁM

„A jövő a béke emberéé”

1969. JÚNIUS

1969. V. 9—VI. 17.

Országos Beszámoló Közgyűlés

1969. május 22.

A béke hónapjáról, amely május 9-én, a második világháború befejezésének napján kezdődik, évről évre mi is megemlékezünk.

Nem azt jelenti ez számunkra, hogy csak ebben a hónapban gondolunk a békére és csak ekkor tartjuk időszzerűnk, hogy beszéljünk és cselekedjünk a béke érdekében. De ebben a hónapban különös hangsúllyal kerül előtérbe a béke ügye, amelyet folyamatosan munkálni kötelességünknek tartunk.

A béke fennmaradása ma még inkább, mint valaha, élet-halál kérdése lett. Eppen ezért állunk szívvel-lellekkel azok mellé, akik ezt a békét megőrizni akarják. Lapunkban minden alkalmat megragadunk arra, hogy ezt az álláspontot tudatosítsuk testvéreink előtt.

A legutóbbi országos közgyűlésünkön az elnöki jelentésben is méltó hangsúlyt kapott a békéért végzendő szolgálatunk. De ugyanígy az alelnöki jelentésekben és az elnöki jelentéshez történt hozzászólásokban is kifejezésre jutott az ebben való egyetértésünk.

Hogy nem csak valami általánosításokra gondolunk, azt bizonyítja az elnöki jelentés egyik tétele, amelyben a konkrét problémákat, a vietnami agresszív háborút, a közel-keleti háborús feszültséget és az európai biztonság kérdését is megjelöli, mint megoldásra váró feladatokat a béke ügyében.

A konkrét feladatok konkrét tennivalóit tárja elénk a béke hónapja. Az Országos Békatanács és a Hazafias Népfront kezdeményezései országos méretekben valósulnak meg, hogy azokból mindnyájunk közreműködésével kórházak és iskolák épüljenek a romok helyén, és a béke erői jussanak előtérbe a háború pusztításával szemben.

A béke hónapjának jó megértése és megvalósítása a béke éveit és év-tizedeit biztosíthatja az emberiség számára, és milyen megtisztelő számunkra, hogy ebből mi is részt vállalhatunk!

Egyházunk életének évről-évre jelentős alkalmai a közgyűlési napok. Ez évben május 22-én tartottuk Országos Közgyűlésünket a Budapest, József utcai imaházban. Már a hét előző napjain is fontos tanácskozások folytak és készítettek elő e széles körű megbeszélést. Hétfőn a Központi Tanács, kedden pedig az Egyháztanács ülésezett. Szerdán lelkeszkonferencia volt, és ezek után került sor 22-én a Beszámoló Közgyűlésre.

A tanácskozások napját imaáhitat vezette be. Hányik János békési lelkipásztor buzdította a gyülekezetet a háladásra és könyörgésre. Imádkozás után Laczkovszki János egyházelnök testvér mondott megnyitó köszöntést a 105. Zsolthár alapján. Üdvözölte a Közgyűlés minden résztvevőjét, majd külön köszöntötte a vendégeket: Palotay Sándort, a Szabadegyházak Tanácsa ügyvezető igazgatóját, Dr. Vámos József professzort az Evangélikus Egyház és az Ökumenikus Tanács képviselőjében, Hecker Ádám metodista szuperintendensét és id. Szigeti Jenőt, a N. H. Adventista Egyház képviselőjét.

A Közgyűlés résztvevői nagy érdeklődéssel hallgatták meg az elnöki jelentést, melyet Laczkovszki János elnök testvér terjesztett elő. A jelentésből lapunk más helyén részleteket is közlünk. Az elnöki jelentést értékes hozzászólások követték. Felszólaltak a fent nevezett vendégek, átadván testvéri jókívánságaikkal együtt egyházuk köszöntését is. A lelkészek közül pedig Almási Mihály, Gerő Sándor, Hajnal József és Mészáros Kálmán testvé-

rek szólaltak fel. Ezek után a Közgyűlés elfogadta az elnöki jelentést.

Beszámoló közgyűlési évén, az egyházkerületi beszámoló jelentések hangzottak el. A Dunántúli Egyházkerület jelentését Mizerák Sándor elnök, a Körösvidéki Egyházkerületét Viczián János elnök, a Középmagyarországi Egyházkerületét Hargas Gyula titkár, a Tiszántúli Egyházkerület jelentését pedig Révész László elnök testvérek olvasták fel.

A délelőtti ülésszak Sáhó Miklós alelnök testvér általános missziótájékoztatójával ért véget. Ezt az alelnöki jelentést, valamint a délután elhangzott, Nagy József alelnök által előterjesztett jelentést a Békehírnök júliusi összevont számában teljes terjedelmében megjelentetjük.

A Közgyűlés délutáni ülésszakán a szakbizottságok jelentéseit hallgatta meg az ország testvériségének küldöttsége. A beszámolók a következő sorrendben hangzottak el: Teológiai Bizottság (Herjeczki András titkár), Irodalmi Bizottság (Gerzsenyi Sándor elnök), Történelmi Bizottság (Gerzsenyi László biz. tag), Zeneügyi Bizottság (Beharka Pál elnök), Diakónus Bizottság (Bodó Sándor elnök), Jótékonyági Bizottság (Lázi Sándor elnök), Építési Bizottság (Marosi Béla elnök), Pénzügyi beszámoló (Nagy János számviteli adminisztrátor) és végül az Ellenőrző Bizottság beszámolója (Somogyi János elnök). A szakbizottsági jelentéseket kérdések, hozzászólások, élénk közgyűlési eszmecsere követte.

(Folytatás a 87. oldalon)

Megismerhető-e Isten?

(Folytatás)

Hogy valamiféle ismeretre mégis szert tehet az ember Istennel kapcsolatban, azt az említettekén kívül is sok ige bizonyítja. Pál apostol Róm 1:19-ben ezt mondja: „Ami az Isten felől tudható...” Ebből világos, hogy az Isten felőli tudásunknak van egy felső határa, amelyet ember képtelen értelmével vagy hitével is átlépni. Erre is utal Isten kijelentése Mózes felé: „Nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon,” azaz testben élő ember nem ismerhet meg teljességgel.

Milyen mértékben ismerhető meg Isten? Az Úr Jézus Krisztus mértéke szerint Isten megismerése egyenlő az örök élettel (Jn 17:3). E mérték szerinti istenismeret nyilván csak az Úr Jézus Krisztuson keresztül érhető el, hisz benne, általa van örök életünk, Ő az Örökkévalóság Atyja (És 9:6). Olyan istenismeret tehát, amely azonos az üdvösséggel, a Krisztusban történt külön kinyilatkoztatás nélkül elképzelhetetlen. Ez a tétel azonban nem jelenti azt, hogy az ember Krisztus nélkül, az egyetemes kinyilatkoztatás alapján nem ismerheti föl egy transzcendens létező szükségességét, vagyis, hogy pl. filozófiai módszerekkel ne következtessen Isten léteire. Ez azonban csak fölismerés, esetleg csupán a szükségyszerűség fölismerése, de nem megismerés. A megismerés mértékének meghatározásánál induljunk ki a Vatikáni Zsinat egyik hit-tételéből: „Az egy igaz Isten a teremtetett világ dolgaiból a természete-

tes ész világánál megismerhető.” A hittételnek véleményünk szerint csak annyi a hiányossága, hogy nem mondja ki, hogy ez a megismerés nem teljes, vagyis kevés az üdvösséghez, nem olyan fokú, mint amelyet az Úr Jézus Jn 17:3-ban említ. Ha a „megismerhető” szó helyett a „fölismerhető” lenne, majdnem elfogadnánk, így azonban igazsághatárt kell szabni a tételnek. Az első kérdés, amit tisztázni kellene az, hogy mit értünk „természetes ész” alatt?

1. Ha olyan pogányokra vonatkoztatva használjuk e megjelölést, akikről Pál apostol beszél Róm 2:14–15-ben, akiknek nincs törvényük, akkor igaz, hogy ők szívükbe írt isteni törvény alapján megismerik Isten akaratát, és cselekszik. Ez a megismerés azonban nem személyesen Istenre, hanem Isten törvényére vonatkozik. Ezek a pogányok nem jutnak el Isten megismeréséhez, még fölismerésére sem.

2. A hitetlen ember képtelen fölismerni, méginkább megismerni Istent a „természetes ész” világánál, hisz ez a természetes ész tulajdonképpen már a Sátán által megrontott értelem. Éppen abban van ennek az észnek a természetellenessége, hogy nem ismeri Istent. Adáméknál a természetes ész valóban természetes volt. A bűneset óta a természetes alatt a bűnös természetre kell gondolnunk, ez pedig addig, míg Krisztus meg nem világosítja értelmünk szemeit, nem képes Isten megismerésére (Ef 1:18). Isten megismerésének feltétele a megtérés, amelynél éppen a gondolkodás, az értelem megváltozása a döntő. Ez is Isten munkája, de az ember szabad döntésével, akaratával kezdődik (persze ezt is munkálja az Isten).

Aki tehát nem akarja megismerni Istent, az nem is fogja megismerni (eltekintve egy-két sauli kivételtől). Ha azonban a bűnös ember a természetet olyan módon szemléli, hogy abban akarja fölismerni az Alkotót, ez az akarás maga után vonja Krisztus megvilágosító kegyelmét, amely elengedhetetlenül szükséges Istennek a természetben való fölismeréséhez is. Ez a fölismerés, megismerés mintegy első lépcsője lehet az istenismeretnek.

Azok a gondolatok, amelyek Dionysios Areopagita nyomán kerültek be a keresztény teológiába és amelyek Tamásnál érik el virágkorukat, nem jelentenek „viát”, utat Isten megismeréséhez (Via negationis, Via eminentiae, Via causalitatis). A pro-

testáns ortodoxia, majd a racionalizmus fölüjította ezt a tomista „hármasság út” elvet. Ezek az ún. utak csupán a Krisztust ismerő ember gyakorlati hitének gondolatai, de semmiképpen nem utak Isten felé.

Miből ismerhető meg Isten? Válaszunk egyértelmű: a kinyilatkoztatásból. Tisztázunk kell azonban még azt, hogy a kinyilatkoztatás alapján mennyit ismerhetünk meg belőle?

1. Az ariánusok azt vallották, hogy ők ugyanúgy ismerik Istent, mint Ő önmagát.

2. A skolasztikusok szerint csupán Isten tulajdonságait ismerhetjük meg, Istent magát nem.

Ezt a két — eléggé szélsőséges — álláspontot érdemes közelebb hozni egymáshoz. Kérdéses, hogy el lehet-e választani Isten ún. tulajdonságait lényegétől. Pl. Istennek tulajdonsága is az örökkévalóság, de lényege is. (Persze vigyázni kell itt, hogy antropomorf tulajdonságokat ne hogy „Istennek” deklaráljunk.)

„Ami Istentől megismerhető, világos előttünk, mert Isten nekik kinyilatkoztatta. Hiszen ami benne láthatatlan, tudniillik az ő örökkévaló hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az ő alkotásaiból megérthető és látható... Mert bár Istent megismerték... (Róm 1:19–21). Nyilván nem tulajdonságokról beszél itt az apostol, hanem magáról Istentről. A 19. vers viszont egyértelműen határt szab az emberi istenismeretnek — az ariánusokkal szemben.

Az Isten megismerése egy állandóan fölfelé ívelő folyamat.

„Járjatok méltóan az Úrhoz... és növekedjete az Isten megismerésében!” (Kol 1:10)

Isten folyamatos megismerése páralel az Ő megszentelésével, a megszentelődéssel. Minél inkább megismerem Őt, annál nagyobb előttem, annál inkább alázatos vagyok, és alkalmas az Ő szolgálatára.

Istent a Szentlélek ismerteti meg az emberrel. Ő az, aki megvilágosítja az Ige értelmét, „aki elvezet minden igazságra... aki a bekövetkezőket is megjelenti” (Jn 16:13). Ő az, aki „Isten mélységeit is vizsgálja” és kijelenti (1 Kor 2:9–11).

Igaz Pál megállapítása: „Most túlkör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most rész szerint ismerem Istent, akkor pedig úgy ismerem majd, amint most engem ismernek.” (1 Kor 13:12). Törekedjünk szent életre, hogy Isten megismerésében is növekedhesünk!

Ifjú Almási Mihály

(Folytatás a 85. oldalról)

A délutáni ülészak Nagy József alelnök testvér szakkbizottsági összefoglaló jelentésével, valamint Patkás Gábor testvér igehirdetésével zárult.

Külön megemlíthjük a Közgyűlés megnyitó és záró istentiszteletét. 21-én este 7 órai kezdettel tartottuk a megnyitó ünnepi alkalmat, a József utcai imaházban. Gerő Sándor helyi lelkipásztor köszöntötte az istentiszteletre egybegyűlteket. Az elnökség nevében Nagy József alelnök intézett üdvözlő szavakat a közgyűlés alkotó tagjaihoz, a gyülekezetek küldötteihez. Az igehirdetés szolgálatát Laczkovszki János elnök végezte. Hozzászólt Sáhó Miklós alelnök.

A záró istentiszteletet Nagy Ferenc lelkipásztor vezette. Igét hirdetett Mészáros Kálmán, a pécsi gyülekezet lelkipásztor.

Adja Isten, hogy a Közgyűlésen elhangzott gondolatok és tervek mielőbb megoldást nyerjenek, s a jól végzett munkán nyugodjék meg az Ő atyai áldása és kegyelme.